

- Lezing: Marcus 11:12-25

¹²Toen ze de volgende dag uit Betanië vertrokken, kreeg hij honger. ¹³Hij zag in de verte een vijgenboom die in blad stond en ging erheen in de hoop iets eetbaars te vinden, maar toen hij bij de boom gekomen was, vond hij geen vruchten; het was namelijk nog niet de tijd voor vijgen. ¹⁴Hij zei tegen de boom: 'Nooit ofte nimmer zal er nog iemand vruchten van jou eten!' Zijn leerlingen hoorden dit.

¹⁵Ze kwamen in Jeruzalem. Hij ging de tempel binnen en begon iedereen die daar iets kocht of verkocht weg te jagen; hij gooide de tafels van de geldwisselaars en de stoelen van de duivenverkopers omver, ¹⁶en hij liet niet toe dat iemand voorwerpen over het tempelplein droeg. ¹⁷Hij hield de omstanders voor: 'Staat er niet geschreven: "Mijn huis moet voor alle volken een huis van gebed zijn"? Maar jullie hebben er een rovershol van gemaakt!' ¹⁸De hogepriesters en de schriftgeleerden hoorden wat er gebeurd was en zochten naar een mogelijkheid om hem uit de weg te ruimen; ze waren bang voor hem, omdat het hele volk in de ban was van zijn onderricht. ¹⁹Nadat de avond gevallen was, gingen Jezus en zijn leerlingen weg uit de stad.

²⁰Toen ze 's morgens vroeg weer langs de vijgenboom kwamen, zagen ze dat hij tot aan de wortels verdord was. ²¹Petrus herinnerde zich het voorval en zei: 'Rabbi, kijk, de vijgenboom die u vervloekt hebt, is verdord.' ²²Jezus zei tegen hen: 'Heb vertrouwen in God. ²³Ik verzeker jullie: als iemand tegen die berg zegt: "Kom van je plaats en stort je in zee," en niet twijfelt in zijn hart, maar gelooft dat gebeuren zal wat hij zegt, dan zal het ook gebeuren. ²⁴Daarom zeg ik jullie: alles waarom jullie bidden en vragen, geloof dat je het al ontvangen hebt, en je zult het krijgen. ²⁵Wanneer je staat te bidden en je hebt een ander iets te verwijten, vergeef hem dan, opdat ook jullie Vader in de hemel jullie je misstappen vergeeft.'

Preek

Lieve mensen,

Gemeente

We hebben hier te maken met een zogenaamd sandwich-verhaal. Heel bewust plaatst Marcus het verhaal van de vijgenboom vóór en ná zijn beschrijving van het stilleggen van de tempel. Matteüs doet het anders. Die kiest er voor om het verhaal van de vijgenboom in één keer te vertellen ná het tempelverhaal. Maar Marcus kiest er voor om het zo te ordenen: vijgenboom – tempel – vijgenboom. Daarmee geeft hij aan: je moet het ene verhaal uitleggen aan de hand van het andere verhaal.

Camera

Wat gebeurt er? Nou, Jezus lijkt wel een slechte dag te hebben. Meestal heeft dat een reden. Zeker bij onze Heer. We kennen hem toch als Heiland. Dat betekent heelmaker. Daar is hij op gericht!! Genezingen, uitdeling van brood, mensen zien en binnen de kring trekken, doden opwekken en natuurgeweld beteugelen. Dat is zijn corebusiness. Wat is hier voor uitzonderlijks gaande?

Gemeente

Nou, het gaat er om spannen. Nog enkele dagen en dan valt de beslissing. De beslissing voor de mensen. Bevrijding van de grootste vijand, de duivel. Maar ook: de dood wordt overwonnen. Maar

ook de beslissing voor -bijvoorbeeld- de tempel. De dienst daar is straks niet meer nodig. Het voorhangsel van het allerheiligste zal scheuren als Jezus sterft. Symbool voor een nieuwe fase. Gods nieuwe wereld, die draait om Jezus en niet meer om Jeruzalem. Niet meer om de tempel.

Camera

En dát komt uit in onze tekst van vandaag. Ik zal dat proberen uit te leggen. In de vroege ochtend na Palmzondag gaan Jezus en zijn leerlingen weer naar Jeruzalem. Jezus heeft meteen al trek. Wellicht omdat hij de hele nacht gebeden heeft? Zou zomaar kunnen. In ieder geval ziet hij een veelbelovende vijgenboom staan. Vijgenbomen kunnen wel drie maal per jaar vrucht geven. In het voorjaar zijn dat geen vijgen, maar kleine vruchtjes aan het uiteinde van de takken. Je moet echter wel goed zoeken tussen de bladeren. Vandaar dat Jezus er naar toe loopt. Vijgen zou je op afstand kunnen zien zitten, maar voor deze vruchtjes moet je echt goed kijken. Maar deze boom draagt geen vrucht. En dan vervloekt Jezus die boom.

Gemeente

Dan stopt het verhaal even. Ineens zien we een andere scene. De Heer gaat naar de tempel en legt het hele bedrijf stil. Het gaat veel verder dan aanpak van commercialisering. Er staat: hij liet niet toe dat iemand voorwerpen over het tempelplein droeg. Waarom doet hij dat? Nou, hij legt dat zelf uit. De tempel voldoet niet meer aan de oorspronkelijke bestemming. Het zou een gebedshuis moeten zijn voor alle volken. Maar ze hebben er een rovershol van gemaakt. Hoe dan?

Camera

Nou, Israël was geroepen om licht te zijn voor de wereld. Voor álle volken. God heeft met de tempeldienst niet alleen de Joden op het oog. Nee, iedereen moet via de tempel, de plek waar de hemel de aarde raakt, iedereen moet via de tempel met God in aanraking kunnen komen. Een wereldwijde pelgrimsplaats zou het moeten zijn, met plek voor iedereen die maar wil. En ook op ieder moment dat je maar wilt. Maar van die functie is de tempel beroofd in de tijd van Jezus. Het is een symbool geworden van nationalisme en juist afstand van andere volken. Zo draagt de tempel geen vrucht. De dienst daar is ten dode opgeschreven.

Gemeente

En juist via Jezus wil God opnieuw die belofte waarmaken. Dat het heil voor álle volken is. Dat er in Gods hart ruimte is voor ieder mens. Maar de tempel gaat juist tegenóver Jezus staan. Wil ook hem buitensluiten. En zal zijn offer niet op waarde schatten. Jezus legt de tempel stil om te laten zien, dat dié toegang tot God eindig is. Het exclusieve gaat er af. Ooit zei Jezus tegen de Samaritaanse vrouw bij de put:

Slide:

Geloof me, er komt een nieuwe tijd. Dan wordt God niet meer vereerd op de berg Gerizim of in de tempel van Jeruzalem. ²³In die tijd, die nu al begonnen is, vereren de ware gelovigen God niet meer op één speciale plaats. Want dankzij de heilige Geest kennen zij God, de Vader, echt. Daardoor kunnen zij de Vader vereren op een nieuwe manier, zoals hij het wil. (Johannes 4, BGT)

Camera

Jezus zelf is de plek waar de hemel de aarde raakt. Hij heeft het aan het begin van zijn optreden ook al gezegd: breek deze tempel af en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen (Johannes 2:19). Hij had het daar over zijn eigen lijf. Zijn eigen leven. Zijn eigen bestaan. Hij is de tempel van God. En later

worden al zijn volgelingen samen en ieder voor zich ook tempel van God, tempel van de Geest genoemd. De aanraakpunten van God in deze wereld worden verspreid over heel de aardbol. Alle continenten. Ook hier in Nederland raakt de hemelse God de aarde. Jij zelf bent iemand die licht mag verspreiden en zegen mag uitdelen. Gods tempel ben je.

Gemeente

Daarom legt Jezus de tempel even stil. En daarom vervloekt hij de vijgenboom. Want de uitleg die Jezus daaraan geeft is wonderlijk. Jezus maakt duidelijk, dat je voor de hemelse oerkracht niet met de tempel verbonden hoeft te zijn. Maar dat je zelf kunt bidden. Vouw je handen en Gods kracht komt in je los. Je hoeft niet eerst te offeren, maar vraag vergeving en je krijgt het. Bid om een wonder en vertrouw op de Heer. In Jezus' naam kun je bergen verzetten. Kan jouw geloof vrucht dragen. Niet eenmalig, niet verbonden aan een plek, maar in verbondenheid met Jezus zelf.

Camera

Hij leert ons niet voor niets te bidden in Geest en in waarheid, zoals hij tegen de vrouw bij de put zei. Hij leert ons niet voor niets dingen te vragen in zijn naam. Hij is de waarheid, in zijn naam ben jij inderdaad een krachtbron van de Geest. Je hebt de kans om zelf blokkades weg te werken, door anderen te vergeven. Want je hebt een rechtstreeks lijntje met de hemel. Die lijn gaat Jezus weer open maken met Goede vrijdag en Pasen. Dat is uiteindelijk wat hij communiceert in het stilleggen van de tempel. En in het vervloeken van de vijgenboom.

Gemeente

De uitleg die Jezus geeft zit hem dus niet in 'jij kan ook een vijgenboom vervloeken als je wilt'. Dan wordt het een soort trucje dat ons aangeleerd wordt. Net als het verplaatsen van een berg. Nee, hij zegt volgens mij dat verbinding met God niet afhankelijk is van een tempel. Of van de plek waar jij die verbinding zoekt. In de podcast van Elisabeth en Jan vorige week stond de zin centraal: *blijf in de liefde met mij verbonden, zo spreekt de Heer*. En de lezing daarbij uit Johannes 15 geeft aan: alleen in verbinding met Jezus kun je vrucht dragen.

Camera

Die vrucht is niet afhankelijk van een seizoen. Ook als jij misschien niet verwacht dat jouw leven vruchtbaar is. Ook buiten het seizoen van de vijgen kan een vijgenboom vrucht geven. Jezus verwacht dat ook! Met hem en vooral in hem ben je in de bloei van je leven! Er is altijd kans op vrucht. Of je nu jong bent of oud. Lang gelovig of pas bekeerd. Maak het niet te beperkt. Denk niet in eigen mogelijkheden of onmogelijkheden. God kan jou hoe dan ook gebruiken. Om op jouw plek, in jouw situatie, tot zegen te zijn. Vrucht van de Geest voort te brengen. Het enige dat je hoeft te doen is: verbinding te houden met Jezus. Gebed, meditatie, stille tijd. Maar ook: het goede doen, bewustzijn van zijn nabijheid, als de adem van je ziel. Een open Bijbel, een open hart. Dan komen de vruchten. Daar heb je geen tempel, daar heb je geen offers voor nodig. Want het offer is gebracht. En de tempel ben je zelf! Jezus opent de weg. Jij hoeft hem alleen maar te gaan. (Efeziërs 2:10)

Amen